

Dodatečně anonymizováno
v souladu s GDPR

Z

MVCRP018LOJK

Ministr vnitra
Milan Chovanec

Administrativní nález
dne: 19. 12. 2016
podpis: Kal

V Praze 19. 12. 2016
Č. j.: MV- 142602-4/VS-2016

Naturalizace v České republice (GA15-07626S)
podle zákona č. 186/2013 Sb.

prac. č.: 1116r

Rozhodnutí

Ministr vnitra jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), přezkoumal na základě včasného rozkladu, který podali manželé [redacted], nar. [redacted], Zolotarevo - Ukrajina, a [redacted]ová, rozená [redacted], nar. [redacted], Zarične - Ukrajina, (dále též „žadatelé“), rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, (dále jen „Ministerstvo vnitra“), ze dne 30. 8. 2016, č. j.: VS-3222/835.3/2-2015, kterým nebylo podle ustanovení § 11 a ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), vyhověno jejich žádosti o udělení státního občanství České republiky, do níž zahrnuli své nezletilé děti – [redacted], nar. [redacted], Podorožně - Ukrajina, a [redacted], nar. [redacted], Roudnice nad Labem – Česká republika, všichni trvale bytem [redacted], všichni státní občané Ukrajiny, právně zastoupení [redacted]em, advokátem, se sídlem [redacted], 412 01 Litoměřice, a rozhodl t a k t o:

Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu se rozklad **zamítá**.

Odůvodnění:

Dle spisové dokumentace žadatelé podali dne 20. 5. 2015 prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje žádost o udělení státního občanství České republiky, do níž zahrnuli jejich výše jmenované nezletilé děti. Ministerstvu vnitra byla předmětná žádost doručena dne 17. 6. 2015. Žadatel má na území České republiky povolen trvalý pobyt ode dne 28. 3. 2007, žadatelka ode dne 5. 8. 2009, nezletilý [redacted] ode dne 5. 8. 2009 a nezletilý [redacted] de dne 7. 8. 2008. Manželství žadatelů bylo uzavřeno v roce 2011 na Ukrajině.

Usnesením Ministerstva vnitra ze dne 10. 6. 2016 bylo správní řízení o žádosti jmenovaných o udělení státního občanství České republiky podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušeno 15. 8. 2016 a zároveň byli žadatelé vyzváni, aby odstranili nedostatky žádosti doložením dokladů specifikovaných ve výroku usnesení. V souladu s § 47 správního řádu byli žadatelé zároveň informováni o tom, že dne 20. 5. 2016 bylo zahájeno správní řízení o jejich žádosti o udělení státního občanství České republiky. Tímto usnesením byli rovněž poučeni o svých procesních právech

ve smyslu § 36 a § 38 správního řádu, dle nichž mají právo nahlížet do spisu, navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a mají právo vyjádřit v řízení své stanovisko včetně vyjádření se k podkladům rozhodnutí.

Požadované podklady, nezbytné k posouzení splnění zákonem stanovených podmínek pro udělení státního občanství České republiky, obdrželo Ministerstvo vnitra ve stanovené lhůtě dne 22. 6. 2016.

II.

Ministerstvo vnitra po provedeném důkazním řízení a po komplexním zvážení veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí konstatovalo, že žadatelé spolu s nezletilými splňují podmínku podle ustanovení 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství České republiky, protože doba jejich trvalého pobytu ke dni podání žádosti přesahuje zákonem požadovanou dobu 5 let. Jak výše uvedeno, předmětná žádost byla podána dne 20. 5. 2015 a žadateli byl trvalý pobyt povolen dne 28. 3. 2007, žadatelce dne 5. 8. 2009, dne 5. 8. 2009 a dne 7. 8. 2008.

Žadatelé spolu s dětmi rovněž splňují podmínku stanovenou v § 14 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, neboť bylo zjištěno, že se na území České republiky fakticky v poledních 5 letech zdržovali, a realizovali jen krátkodobé cesty do zahraničí.

Výpisem z evidence Rejstříku trestů ze dne 14. 6. 2016, které si v souladu s § 22 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky vyžádalo Ministerstvo vnitra, žadatelé a jejich syn prokázali trestní bezúhonnost ve smyslu § 14 odst. 3 tohoto zákona. S přihlédnutím k době jejich pobytu v České republice pak neprokazují trestní bezúhonnost v domovském státu, popř. v jiných státech. Nezletilý pak vzhledem k věku splnění této podmínky neprokazuje.

Doložením osvědčení vydaného dne 27. 4. 2015 Ústavem jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy o vykonání zkoušky znalosti z českého jazyka, základní znalosti ústavního systému a základní orientace v kulturně-společenských, zeměpisných a historických reáliích České republiky pro účely nabytí státního občanství České republiky žadatelé prokázali splnění podmínek stanovených v § 14 odst. 4 a 5 zákona o státním občanství České republiky. Jejich děti z důvodu věku splnění uvedených podmínek neprokazují, neboť ke dni podání žádosti byly oba mladší 15 let.

Z listinných podkladů dále vyplývá, že žadatel a nezletilé děti splňují také podmínku stanovenou v § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky, neboť neporušili povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dítěti, které má trvalý pobyt na území České republiky, nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které jsou přihlášení k pobytu, jde-li

o povinnosti uložené obcí v samostatné působnosti. Uvedenou podmínku však nesplňuje žadatelka, která závažným způsobem porušila své povinnosti na úseku veřejného zdravotního pojištění. K možnému prominutí splnění této podmínky žadatelce ve spojení s § 15 odst. 4 zákona o státním občanství České republiky se Ministerstvo vnitra se zřetelem na níže uvedené skutečnosti nepřikročilo.

Žadatelé splňují rovněž podmínku stanovenou v § 14 odst. 7 zákona o státním občanství České republiky, neboť prokázali výši a zdroje svých příjmů, a žadatel i to, že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň. Jejich nezletilé děti s ohledem na svůj věk splnění této podmínky neprokazují.

Podmínku podle § 14 odst. 8 zákona o státním občanství České republiky žadatelé a jejich nezletilé děti taktéž splňují, když prokázali, že v posledních třech letech výrazně a bez vážných důvodů nezatěžovali systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi.

V souladu s § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky si Ministerstvo vnitra vyžádalo stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb (dále též „bezpečnostní služby“). Na základě těchto stanovisek vyšlo najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu. Ministerstvo vnitra proto žádost zamítlo z důvodu bezpečnosti státu, jak vyplývá z citovaného ustanovení zákona o státním občanství České republiky. Vzhledem k tomu, že žadatelé podali společnou žádost, Ministerstvo vnitra žadatelce neprominulo splnění podmínky podle § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky. V případě nezletilých dětí pak bylo přihlédnuto s ohledem na jejich věk k jejich plné závislosti na rodičích, jakož i zásadě jednotného státního občanství rodičů a jejich nezletilých dětí.

III.

Zamítavé rozhodnutí Ministerstva vnitra bylo žadateli doručeno dne 2. 9. 2016, žadatelka rozhodnutí nepřevzala a ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu jí bylo předmětné rozhodnutí doručeno dne 12. 9. 2016.

Prostřednictvím právního zástupce podali žadatelé proti zamítavému rozhodnutí včasný blanketní rozklad. K výzvě Ministerstva vnitra bylo odůvodnění rozkladu doplněno právním zástupcem dne 16. 9. 2016.

V rozkladu žadatelé vyjadřují nesouhlas se závěry napadeného rozhodnutí, dle nichž žadatel dle § 22 odst. 3 ve vazbě na § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky nesplňuje bezpečnostní hledisko, a z tohoto důvodu správní orgán rozhodl o podané žádosti negativně. Žadatelé namítají, že z jejich strany došlo ke splnění všech zákonných podmínek předpokládaných v ustanovení zákona o státním občanství České republiky, vyjma jediné, tedy možného ohrožení bezpečnosti státu ze strany žadatele. Dle jejich názoru správní orgán „vyložil“ neurčitý právní pojem „ohrožení bezpečnosti státu“ negativně ve prospěch žadatele při užití správního uvážení. V této spojitosti žadatelé podotýkají, že i při užití správního uvážení je vyloučena absolutní volnost při rozhodování, která je

neslučitelná s principy právního státu a zásadou zákonnosti. I volná úvaha musí stát na pevných základech a být přesvědčivě zdůvodněna, jinak bývá celé rozhodnutí při přezkumu zrušeno a vráceno zpět. Jak bylo již vícekrátě judikováno, „právo na řádné odůvodnění a jemu odpovídající povinnost správního orgánu je jedním ze základních principů právního státu a je nástrojem předvídatelnosti aplikace práva, právní jistoty a vyloučení libovůle“.

Dále žadatel namítá, že nemá možnost se blíže seznámit s výsledky a důvody naplnění bezpečnostního rizika, kdy v takovém případě má Policie ČR, zpravodajská služba, jakož i samotný správní orgán nad žadatelem „značnou“ moc, neboť její utajované a závazné stanovisko představuje jediný rozhodující podklad pro zamítnutí žádosti, kdy žadatel má následnou možnost si u soudu ověřit, zda-li bylo vydáno v souladu se zákonem, je založeno na ověřených a zcela důvěryhodných poznatcích a skutečnostech a že v případě žadatele skutečně existuje riziko pro Českou republiku. V předmětném řízení se z pohledu žadatele „bijí“ dvě protikladné hodnoty, a to zájem na zajištění spravedlivého a zákonného procesu u žadatele v řízení, jehož bezpečnostní způsobilost je zkoumána na podkladě žádosti, a na druhé straně je to zájem na utajení informací potřebných k ochraně veřejných a bezpečnostních zájmů České republiky. Nezná-li žadatel konkrétní obsah rozhodných zjištění (možného ohrožení bezpečnosti státu), na základě kterých bylo následně nepříznivě rozhodnuto z pohledu hrozících bezpečnostních rizik, nemůže se v duchu zásady proklamované v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, (dále jen „Listina“), podrobně vyjádřit k provedenému důkazu, tedy stanovisku bezpečnostních a policejních složek České republiky.

Dle jeho názoru musí být opatření přijatá z důvodů bezpečnosti státu v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování žadatele s tím, že osobní chování jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů státu, pokud má představovat skutečné bezpečnostní riziko, tedy důkazy podložené chování. Formulace, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, je podmíněna jeho chováním, kdy za více jak 20 let je vedeno proti jeho osobě pouze jediné trestní stíhání a nelze přehlédnout, že v případě formulace „žadatel ohrožuje bezpečnost státu“ lze tuto vyložit ad absurdum tak, že i bez udělení občanství České republiky znamená jeho pobyt v České republice (na základě uděleného trvalého pobytu na dobu neurčitou) aktuálně hrozící bezpečnostní riziko státu. V této souvislosti žadatel uvádí, že proti jeho osobě je vedeno trestní stíhání, které trvá více jak 6 let a do současné doby není vydán pravomocný rozsudek. Z tohoto důvodu se na jeho osobu stále pohlíží jako na osobu trestně bezúhonnou, neboť mezi základní zásady demokratického státu patří i zásada presumpce nevinoty. V jiných trestních věcech žadatel naopak vystupuje jako oznamovatel a významný svědek.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti žadatelé navrhuji, aby ministr vnitra napadené rozhodnutí přezkoumal a změnil tak, že společné žádosti o udělení státního občanství České republiky ze dne 20. 5. 2015 se vyhovuje v plném rozsahu, případně aby prvoinstanční rozhodnutí v plném rozsahu zrušil a věc vrátil k novému posouzení a rozhodnutí.

IV.

O rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra rozhoduje podle ustanovení § 152 odst. 2 a 3 správního řádu ministr vnitra na základě návrhu rozkladové komise. Rozklad posoudila rozkladová komise ministra vnitra.

V souladu se zákonem o státním občanství České republiky lze udělit české státní občanství pouze tomu žadateli, který kromě splnění podmínek uvedených v § 13 odst. 1 tohoto zákona, tzn. integrace žadatele do společnosti v České republice, a splnění ostatních podmínek pro udělení státního občanství stanovených v § 14 tohoto zákona zároveň nenaplníuje státobezpečnostní předpoklad zakotvený v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 22 odst. 3 tohoto zákona.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že důvodem pro zamítnutí žádosti byla skutečnost, že stanoviska, která je Ministerstvo vnitra povinno si podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky v řízení o udělení státního občanství České republiky vyžádat, obsahovala informaci, dle níž žadatel ohrožuje bezpečnost České republiky. Šlo přitom o informace podléhající utajení podle zákoná č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. V souladu s posledně citovaným ustanovením zákona o státním občanství České republiky se tato stanoviska nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky se v případě, že v řízení vyjde na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V případě žadatele byl takovýto závěr učiněn. Ve smyslu citovaného ustanovení bylo proto v odůvodnění předmětného rozhodnutí pouze uvedeno, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Vzhledem k tomu, že žadatelé podali společnou žádost, byla tato skutečnost zároveň vzata v úvahu i ve vztahu k žadatelce a nezletilým dětem zahrnutým do žádosti.

Z uplatněných rozkladových námitek je zřejmé, že žadatelé v podaném rozkladu zpochybňují postup Ministerstva vnitra v daném státoobčanském řízení uplatněný ve smyslu shora citovaného ustanovení zákona o státním občanství České republiky, aniž by však vzali v úvahu tímto ustanovením založený speciální procesní režim aplikovaný v takovýchto případech. Lze shrnout, že dle úsudku žadatelů v předmětném řízení nebylo napadené rozhodnutí v rámci správního uvážení řádně odůvodněno a žadatel rovněž namítá, že neměl možnost seznámit se s obsahem získaných stanovisek bezpečnostních služeb a vyjádřit se k nim. V této souvislosti odkazuje též na čl. 38 odst. 2 Listiny, který zaručuje každému právo vyjádřit ke všem prováděným důkazům, jak uvádí žadatel, avšak je třeba upřesnit, že citované ustanovení se týká řízení vedených soudy. Zároveň ministr vnitra podotýká, že tvrzení žadatele, dle něhož žadatelé splnili všechny podmínky pro udělení českého státního občanství stanovené zákonem o státním občanství České republiky s jedinou výjimkou možného ohrožení státu ze strany žadatele, je v rozporu se

skutkovými zjištěními týkajícími se žadatelky, která nesplnila podmínku upravenou § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky.

S ohledem na podstatu argumentace uplatněné žadateli považuje ministr vnitra za potřebné podrobně se v posuzovaném případě zabývat následujícími právními aspekty uplatnění postupu předvídaného v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky.

Zmiňované bezpečnostní služby svá stanoviska vyhotovují v intencích zájmů uváděných v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, tj. posuzují, zda z hlediska jejich poznatků může být žadatel tzv. bezpečnostním rizikem ve vazbě na možné udělení státního občanství. Negativní stanovisko je pak vydáváno v případě, že dotčená bezpečnostní služba k závěru o existenci takového rizika na základě svých poznatků v konkrétní situaci dospěje. Každé negativní stanovisko vydané ve smyslu výše uvedeného je vydáváno na úrovni ředitele příslušné zpravodajské služby nebo zvláštní složky Policie České republiky, případně jeho zástupce. Je tudíž garantováno, že závěr o bezpečnostním riziku pro Českou republiku spojený s osobou žadatele je založen na ověřených poznatcích a skutečnostech.

V obecné rovině je nutno dále konstatovat, že stanoviska bezpečnostních služeb nejsou závaznými stanovisky ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu přezkoumává tato stanoviska ve vazbě na konkrétní situaci žadatele, požadavky zákona o státním občanství České republiky, správního řádu a další dotčené právní normy, jakož i s přihlédnutím k judikatuře vnitrostátních i mezinárodních soudů. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 26 tohoto zákona nadto zakládá speciální procesní režim týkající se těch stanovisek bezpečnostních služeb, která na základě utajovaných informací obsahují negativní závěr ve věci udělení státního občanství České republiky žadateli z důvodu bezpečnostního rizika. Jsou-li naplněny podmínky pro použití zvláštní právní úpravy, jak je tomu v posuzovaném případě, musí se tato úprava aplikovat a nelze použít úpravu obecnou.

Stanovisko podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky je nezbytným podkladem pro rozhodnutí ve všech řízeních o udělení státního občanství. Rozhodně pak nejde o podklad jediný. Z rozhodnutí Ministerstva vnitra o zamítnutí žádosti je přitom zřejmé, že si Ministerstvo vnitra zjišťovalo splnění veškerých podmínek pro možnost udělení státního občanství České republiky žadateli. K tomu je nutno uvést, že seznámení žadatele se stanovisky obsahujícími utajované informace by znamenalo popření základního účelu zákona č. 412/2005 Sb. S ohledem na specifika a význam rozhodování ve věcech utajovaných skutečností, kdy je velmi zřetelný bezpečnostní zájem státu, není možné vždy garantovat všechny běžné procesní záruky spravedlivého procesu v plném rozsahu.

Na nemožnost seznámit se se stanovisky obsahujícími utajované informace logicky navazuje formulace odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství z důvodů negativních stanovisek bezpečnostních služeb obsahujících utajované informace (§ 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky).

republiky). Nemělo by smysl vylučovat ze státoobčanského spisu tato stanoviska a následně jejich obsah uvést do odůvodnění zamítavého rozhodnutí.

Z hlediska ochrany základních bezpečnostních zájmů státu představuje tento zákonem upravený postup ve srovnání s obecnými předpisy o správním řízení legitimní a přiměřené omezení procesních práv účastníka řízení a obsahových náležitostí odůvodnění rozhodnutí. Nelze připustit, aby žadatel, který dle zjištění orgánů uvedených v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ohrožuje základní bezpečnostní zájmy státu, měl možnost seznámit se s obsahem stanovisek Policie České republiky a zpravodajských služeb, jež obsahují utajované skutečnosti. Uvedení takovýchto skutečností souvisejících s ohrožením bezpečnosti státu, jeho svrchovanosti a územní celistvosti, demokratických základů, životů, zdraví, nebo majetkových hodnot v odůvodnění rozhodnutí by mělo za následek prozrazení utajovaných informací, což by ve vazbě na ochranu základních bezpečnostních zájmů bylo nesporně krajně nežádoucí. V takovém případě zákonná úprava zajišťuje, aby žadatel z odůvodnění zamítavého rozhodnutí zjistil alespoň základní informaci o tom, co bylo důvodem zamítnutí jeho žádosti.

V této souvislosti lze zmínit i Výkladovou zprávou komise expertů pro státní občanství k Evropské úmluvě o státním občanství, v níž se v komentáři k čl. 11 uvádí, že v případě rozhodnutí dotýkajících se národní bezpečnosti má být poskytováno pouze minimum informací (v angl. originále „For decisions involving national security, only a minimum amount of information has to be provided.“). Z tohoto hlediska pak lze považovat i takovouto základní informaci za nezbytné minimum informací.

Pouze pro úplnost pak ministr vnitra podotýká, že s obdobnou úpravou, jako má Česká republika, se lze setkat i v jiných státech stejného právního okruhu, jako je Česká republika. Příkladmo lze jmenovat tyto státy:

- Polsko, kde se rozhodnutí opírající se v zákonem stanovených případech o bezpečnostní důvody neodůvodňují (čl. 107 Zákoníku správního řízení ze 14. 7. 1960 */Kodeks postępowania administracyjnego/, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 31 a 36 zákona o státním občanství z 2. 5. 2009 /Ustawa o obywatelstwie polskim/).*
- Dánsko, kde může Parlamentní naturalizační komise o neudělení státního občanství (naturalizaci) v případech možné bezpečnostní hrozby pro Dánsko rozhodnout bez odůvodnění rozhodnutí a možnosti odvolání.

Na základě výše uvedeného dle názoru ministra vnitra nelze než konstatovat, že v předmětném řízení Ministerstvo vnitra postupovalo při znepřístupnění předmětných stanovisek a neuvádění konkrétních důvodů rozhodnutí v jeho odůvodnění v intencích ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, z něhož vyplývá též odchylný postup v případě § 36 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu.

V této souvislosti ministr vnitra dále uvádí, že výše zmíněná omezení procesních práv účastníka řízení, vyplývající z § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, ve shodě s prvostupňovým orgánem, považuje za ústavně konformní se zřetelem k čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Dle tohoto

ustanovení lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Zákon – v daném případě zákon o státním občanství České republiky, přitom jednoznačně limituje obsah odůvodnění rozhodnutí v případech stanovených v § 22 odst. 3 tohoto zákona. Ministerstvo vnitra odůvodněním svého zamítavého rozhodnutí tento postup v daném případě plně respektovalo, a dostalo tedy i ústavní zásadě zákonnosti.

Je rovněž nutno zmínit, že správní řád je úpravou obecnou, zatímco zákon o státním občanství České republiky úpravou speciální. Podle ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu, použije se správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky stanoví zvláštní – od obecného režimu správního řádu odchylnou – úpravu odůvodňování rozhodnutí. Ustanovení správního řádu o odůvodňování rozhodnutí v projednávaném případě tedy nelze, s ohledem na výše uvedenou argumentaci, použít. Obdobně dopadá ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve smyslu výše uvedeného na možnost účastníka řízení seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Námitku žadatele, dle níž předmětné řízení bylo projevem libovůle a napadené rozhodnutí nebylo náležitě odůvodněno, je tudíž třeba odmítnout jako neopodstatněnou.

K obecnému odkazu žadatele na judikaturu zabývající se otázkou odůvodnění správního rozhodnutí považuje ministr vnitra za potřebné zdůraznit, že jde o judikáty vydané před účinností aktuálně platného zákona o státním občanství České republiky, přičemž tato skutečnost má v předmětné věci důležitý význam. Judikatura totiž vesměs řešila případy, kdy dřívější právní úprava předpokládala odůvodnění rozhodnutí v rozsahu daném obecnou úpravou správního řízení (či jej výslovně neomezovala), ale orgán rozhodující ve věci své rozhodnutí řádně neodůvodnil, což zapříčinilo jejich nepřezkoumatelnost v rámci správního soudnictví. V posuzovaném případě jde však o odlišnou situaci, kdy zákonodárce z určitých důvodů výslovně vymezil obsah a rozsah odůvodňování rozhodnutí. Ministr vnitra se samozřejmě ztotožňuje s tím, že správní rozhodnutí mají být v zásadě odůvodněna. To ovšem neznamená, že zákonodárce nemůže z důležitých, v demokratické společnosti akceptovatelných, důvodů stanovit výjimku z takového pravidla. Fakt, že jsou bezpečnostní důvody obecně vnímány též jako jeden z legitimních důvodů omezování základních lidských práv, je zjevný nejen z českého ústavního pořádku, ale i z mezinárodních dokumentů, jimiž je Česká republika vázána, jakož i z judikatury vrcholných českých i mezinárodních soudů. Tím spíše pak jsou taková omezení akceptovatelná v případě, že nejde o základní lidské právo, ba dokonce nejde vůbec o veřejné subjektivní právo (neboť veřejné subjektivní právo na udělení státního občanství na žádost v České republice neexistuje). V tomto kontextu lze argumentovat rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2007, č.j. 4 As 75/2006-52, v němž jmenovaný soud dospěl mimo jiné k závěru, že „Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny s tím, že „Právo na soudní přezkum každého rozhodnutí správního orgánu (ledaže by bylo zákonem vyloučeno) je tedy jedním z veřejných subjektivních práv explicitně zaručených Listinou.“ Žadatel tak v rozkladu zjevně opomíjí vyloučení soudního přezkumu v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství České republiky podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, upravené v § 26 tohoto zákona, a to v souladu s čl. 36

Listiny, který zákaz vyloučení soudního přezkumu vztahuje výhradně k základním právům. V této souvislosti je tudíž zcela bezpředmětná žadatelova výhrada související s právem každého vyjadřovat se ke všem prováděným důkazům ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny. Ministr vnitra rovněž podotýká, že uvedená zákonná úprava je v souladu s čl. 12 Evropské úmluvy o státním občanství, dle něhož každý smluvní stát zajistí, aby rozhodnutí o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství bylo možno správně nebo soudně přezkoumat podle jeho vnitrostátního práva. Z uvedeného plyne, že správní přezkum je ve vztahu k předmětné úmluvě pokládán za dostatečný.

K tomu lze dále uvést, že žadateli sice nejsou známy konkrétní důvody, které k vydání negativních stanovisek vedly, jeho právu na spravedlivý proces je však přesto poskytnuta ochrana přiměřená okolnostem případu. Žadatel ví, že zamítavé rozhodnutí stojí na negativním stanovisku některé bezpečnostní služby. Má též možnost proti tomuto závěru brojit podáním rozkladu, což ostatně učinil. Důvody, na nichž bylo zamítavé rozhodnutí Ministerstva vnitra založeno, jsou v řízení o rozkladu přezkoumávány i bez toho, že by je účastník řízení přesně znal. Právo žadatele obhajovat svá práva a zájmy je tedy v potřebném rozsahu zachováno, samozřejmě při respektování specifík daného případu (tedy dopadu do bezpečnostních zájmů země).

Rovněž je třeba odmítnout jako mylnou žadatelovu úvahu, kdy se ve vazbě na stanovisko bezpečnostních služeb ve smyslu § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky žadatel dovolává principu presumpce nevinny s tím, že trestní stíhání vedené proti žadateli více než 6 let nebylo dosud pravomocně ukončeno. Žadatel přitom nepochybně nerozlišuje mezi prokázáním podmínky trestní bezúhonnosti podle § 14 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, kterou, jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozhodnutí, splnil, a státobezpečnostním předpokladem pro udělení státního občanství zakotveným v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 22 odst. 3 tohoto zákona.

Pokud žadatel hypoteticky uvádí, že i bez udělení státního občanství České republiky by s ohledem na stanoviska bezpečnostních služeb jeho trvalý pobyt v České republice představoval hrozící bezpečnostní riziko, poznamenává k tomu ministr vnitra následující.

Řízení o odnětí trvalého pobytu či statutu rezidenta a řízení o udělení státního občanství jsou odlišnými řízeními, řídicími se jinou právní úpravou a sledujícími jiné cíle. Je nutno vzít v úvahu skutečnost, že neudělení státního občanství České republiky žadateli by pro něj mělo zcela jiné důsledky, než zrušení trvalého pobytu, resp. odnětí statutu rezidenta z bezpečnostních důvodů, na něž by v takové situaci pravděpodobně navazovalo rozhodnutí o správním vyhoštění. Ve všech řízeních tohoto typu je správní orgán povinen při aplikaci dotčených zákonných ustanovení respektovat princip proporcionality a, v souladu s bohatou judikaturou Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva, hodnotit dopad do osobní sféry dotčené osoby v porovnání s bezpečnostním rizikem, jaké pro Českou republiku představuje. V úvahu je nutno vzít i mezinárodní závazky České republiky na tomto poli.

V posuzovaném případě tak lze v intencích právě řečeného uvést, že zatímco odnětí statutu rezidenta, resp. zrušení trvalého pobytu žadateli (s pravděpodobným následným správním vyhoštěním) za situace, kdy na území České republiky má povolen trvalý pobyt již od roku 2007, má zde rodinu, by bylo nepochybně velmi významným zásahem do jeho osobní situace, neudělením státního občanství žadateli se naopak jeho dosavadní statut nijak nezmění. Statut rezidenta s trvalým pobytem v České republice mu přitom v této zemi garantuje práva v rozsahu velmi se blížícím okruhu práv českých státních občanů (viz k tomu čl. 42 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Ministr vnitra zároveň zdůrazňuje princip, nyní výslovně zakotvený v § 12 zákona o státním občanství České republiky, dle něhož na udělení státního občanství není právní nárok, jak již dříve opakovaně v řadě rozhodnutí potvrdil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, čj.: 3 As 32/2005 – 51, a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn.: II. ÚS 624/06, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, čj.: 4 As 142/2013-29). V úvahu vzal ministr vnitra i skutečnost, že osobě, již bylo uděleno státní občanství České republiky, toto občanství (na rozdíl od řady jiných států) nelze odejmout proto, že se stala bezpečnostním rizikem pro český stát. Proto je nutno případné bezpečnostní riziko před udělením státního občanství České republiky vážit obzvlášť pečlivě.

V posuzovaném případě pak nelze opomenout, že ústavnost § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky již potvrdil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11.10. 2016, sp. zn. Pl ÚS 5/16, vyhlášeného ve Sbírce zákonů pod č. 393/2016, jímž zamítl návrh na zrušení citovaného ustanovení. Ústavní soud dospěl k závěru, dle něhož „konkrétní důvody nevyhovění žádosti nebudou žadateli sdělovány jen v těch případech, kdy je zde reálná obava, že by jejich zveřejnění mohlo ohrozit bezpečnost státu či třetích osob. S ohledem na uvedené sleduje napadená právní úprava legitimní cíl, kterým jsou bezpečnostní zájmy státu. K dosažení tohoto cíle současně zvolila racionální, a nikoliv svévolné prostředky, neboť z odůvodnění rozhodnutí vylučuje toliko ty informace, pro které je žádost zamítnuta z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, přičemž se v odůvodnění alespoň obecně uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Uvedený kompromis mezi zájmem jednotlivce na sdělení důvodů zamítavého rozhodnutí na straně jedné a bezpečnostními zájmy státu na straně druhé považuje Ústavní soud, ve světle shora uvedeného, za ústavně konformní.“ (bod 61 odůvodnění).

V případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí orgánu státu, má tento stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě státní občanství udělí či nikoli. Jak ostatně vyplývá z usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 8. 3. 2000, čj.: IV.ÚS 586/99, každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci získat státní občanství České republiky s tím, že zde není žádného základního práva, které by stát mohl porušovat tím, že cizinci státní občanství neudělí. Pokud tedy není cizinci státní občanství České republiky uděleno, neporušuje tím orgán zastupující stát žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10

Ústavy. Takový postup pak není v rozporu ani s Evropskou úmluvou o státním občanství.

Ministr vnitra považuje za důležité poukázat na skutečnost, že Evropská úmluva o státním občanství ani její protokoly negarantují právo na udělení státního občanství konkrétní země. To ostatně potvrzuje i judikatura ESLP – viz např. rozhodnutí z 12. 1. 1999 ve věci *Karassev proti Finsku*, stížnost č. 31414/96 (ECHR 1999-II), bod 1. a): „Soud poznamenává, že právo na udělení konkrétního státního občanství není garantováno Úmluvou ani jejími protokoly.“ (v angl. znění: *The Court notes that the right to acquire a particular nationality is not guaranteed by the Convention or its Protocols.*)

V intencích shora rozebrané zákonné úpravy ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu opětovně posoudil negativní stanovisko příslušné bezpečnostní služby. Vyhodnotil důvody zmiňovaného negativního stanoviska ve vazbě na osobní situaci žadatele – zejména dobu pobytu v České republice, rodinnou a pracovní integraci, jakož i skutečnost, že plní své veřejnoprávní povinnosti. Zkoumal, zda bezpečnostní riziko u žadatele trvá. Vzal v úvahu, jaký dopad může mít pro žadatele skutečnost, že mu nebude státní občanství České republiky uděleno a jaké by naopak mohly být případné negativní dopady pro Českou republiku, pokud by žadateli její občanství uděleno bylo. Po posouzení všech těchto skutečností dospěl k závěru, že bezpečnostní riziko u žadatele přetrvává a je takového charakteru, že brání udělení státního občanství České republiky žadateli. Řádnému posouzení celého prvostupňového řízení, rozhodnutí o neudělení státního občanství, jakož i dalších souvisejících otázek ministrem vnitra, jakožto orgánem rozhodujícím o rozkladu, nebrání skutečnost, že žadateli nejsou známy konkrétní bezpečnostní důvody, které vedly k zamítavému prvostupňovému rozhodnutí.

I když v předmětném státoobčanském řízení vyšlo najevo, že pouze žadatel nespĺňuje státoobčanský předpoklad pro udělení českého státního občanství, bylo k této skutečnosti přihlédnuto i v případě žadatelky, které nebylo prominuto nespĺnění podmínky stanovené v § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky, a to z toho důvodu, že žadatelé projeví vůli podat společnou žádost dle § 18 odst. 1 tohoto zákona.

Pokud jde o nezletilé děti žadatelů zahrnuté do žádosti o udělení státního občanství České republiky, ministr vnitra se plně ztotožňuje se závěry prvostupňového správního orgánu, které se opírají o obecně uznávanou zásadu jednotného státního občanství rodičů a dětí (srov. čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství a např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č.j.: As 142/2013-29). Vzhledem k tomu, že nezletilé děti žadatelů jsou s ohledem na svůj věk zcela závislé na svých rodičích, a dosud nejsou schopny se samostatně do české společnosti integrovat, Ministerstvo vnitra při respektování zásady jednotného státního občanství rodičů a jejich nezletilých dětí rozhodlo žádosti o udělení českého státního občanství nevyhovět ve vztahu k nezletilým

S odkazem na výše uvedené proto ministr vnitra rozhodl s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

ministr vnitra

